

Karol Łopatecki

Stopień / tytuł; zatrudnienie:

dr hab., prof. Uniwersytetu w Białymstoku, Wydział Stosunków Międzynarodowych. W Zespole Historii Kartografii od 20 XII 2021 r.

Zainteresowania naukowe:

historia kartografii epoki wczesnonowożytnej, historii ustroju i prawa, dziejów organizacji wojskowej ze szczególnym uwzględnieniem teorii zdolności finansowych państwa i rewolucji militarnej, a także Wielkiego Księstwa Litewskiego i Podlasia.

Życiorys naukowy, z uwzględnieniem osiągnięć związanych z historią kartografii:

Karol Łopatecki (1979) uczęszczał do klasy o profilu matematyczno-fizycznym w III LO w Białymstoku, gdzie w 1998 r. zdał maturę. W tym roku rozpoczął studia historyczne i prawnicze na Uniwersytecie w Białymstoku. Oba kierunki ukończył z wyróżnieniem w 2003 r. Prace magisterskie pisał pod kierunkiem Piotra Fiedorczyka (Wydział Prawa) i Jerzego Urwanowicza (Wydział Historii i Stosunków Międzynarodowych). Od 2005 r. pracuje na Uniwersytecie w Białymstoku. Doktorat z historii obronił z wyróżnieniem w 2011 r., a w 2016 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie prawo.

Członek Komisji Lituanistycznej oraz Zespołu Historii Wojskowości działających przy Komitecie Nauk Historycznych PAN, a także Zespołu Historii Kartografii funkcjonującej przy Instytucie Historii Nauki PAN. Od 2019 r. jest w zarządzie Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Białymstoku, a od 2022 r. jest przewodniczącym Głównej Komisji Rewizyjnej PTH. Redaktor tematyczny w czasopiśmie „Miscellanea Historico-Iuridica” oraz zastępca redaktora naczelnego „Biuletynu Konserwatorskiego Województwa Podlaskiego”. Stypendysta fundacji z Brzezia Lanckorońskich oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kieruje zespołami prowadzącymi badania w ramach projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki pt. *Rewolucja militarna jako czynnik modernizacyjny skarbowości i organizacji państwa polsko-litewskiego na tle europejskim* oraz *Społeczne i gospodarcze znaczenie obozów i garnizonów wojskowych w państwie polsko-litewskim (XVI–XVIII wiek)*. Jest kierownikiem zorganizowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki projektu pt. *Akta sejmikowe województwa połockiego*. Jako wykonawca bierze udział w dwóch przedsięwzięciach z historii kartografii: (1) *Monumenta Poloniae Cartographica – Pomniki kartografii ziem polskich* oraz (2) *Polifoniczność mapy. Mapowanie Moskwy w XVI w. a mapa Antona Wieda (1542, 1555)*, w których kierownikami są: prof. Radosław Skrycki i prof. Jakub Niedźwiedź. Brał udział w realizacji projektu grantowego pt. *Związku literatury polskiej i kartografii w XVI i I poł. XVII w.*

Wybrane publikacje z historii kartografii:

Monografie:

1. Karol Łopatecki, Janusz Dąbrowski, Wojciech Krawczuk, Wojciech Walczak, *Listy Anny Wazy (1568–1625)*, Warszawa 2022. Polskie Towarzystwo Historyczne, ss. 532. ISBN: 978-83-963557-6-8
2. A.L. Oelsnitz, *O bagażach wojska w polu będącego*, oprac. K. Łopatecki, Oświęcim 2014, ss. 245. ISBN: 978-83-7889-261-8
3. K. Łopatecki, W. Walczak, *Maps and plans of the Polish Commonwealth of the 17th c. in archives in Stockholm = Mapy i plany Rzeczypospolitej XVII w. znajdujące się w archiwach w Sztokholmie*, t. I, Warszawa 2011, ss. 332. ISBN: 978-83-626220-8-5
4. K. Łopatecki, W. Walczak, *Maps and plans of the Polish Commonwealth of the 17th c. in archives in Stockholm = Mapy i plany Rzeczypospolitej XVII w. znajdujące się w archiwach w Sztokholmie*, t. II: *Atlas of Friedrich Getkant and atlas of Heinrich Thome: Utländske och Inländske Slott Städer och Fästen = Atlas Fryderyka Getkanta i atlas Heinricha Thome: Utländske och Inländske Slott Städer och Fästen*, Warszawa 2011. ISBN: 978-83-626220-9-2

Redakcje:

1. Z dziejów kartografii, t. XXIV: Mapa a tekst, red. K. Łopatecki, Warszawa 2022, ss. 656. ISBN: 978-83-960759-9-4
2. XXXIII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii. Mapa a tekst. Związki kartografii z literaturą i innymi tekstami kultury, oprac. K. Łopatecki, J. Niedźwiedź, B. Konopska, J. Ostrowski, Supraśl 2020, ss. 50. ISBN: 978-83-86062-63-8

Artykuły naukowe:

1. Karol Łopatecki, Cartographic reinterpretation of Central and Eastern Europe in the 16th century, „Journal of Historical Geography” 81 (2023), s. 132–145.
2. Karol Łopatecki, Wojciech Krawczuk, The Swedish plan of the Siege of Krakow in 1655, „Scandinavian Philology” 19 (2021), 2, s. 400–421.
3. Karol Łopatecki, The Role of Russian Army Cartographers during the Great Northern War – the Example of the Campaign of Grodno of 1706, „Klio. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym” 57 (2021), 1, s. 57–88.
4. Karol Łopatecki, The influence of maps and plans created in the 1620s in the Netherlands on the development of military concepts in the Polish-Lithuanian Commonwealth, „Przegląd Zachodniopomorski” 34 (2019), nr 4, s. 253–283.
5. Karol Łopatecki, Two Maps of the Podlasie-Grodno Borderline from 1706, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 67 (2019), 4, s. 489–504.
6. Karol Łopatecki, Mapy historyczne Polski i Litwy w epoce nowożytnej,[w:] Z dziejów kartografii, t. XXII: Dawna kartografia historyczna i wojskowa, Warszawa 2018, s. 11–30.
7. Karol Łopatecki, Pierwszy poetycki traktat wojskowy z mapą – Jana Kunowskiego Odsiecz smoleńska. Wykorzystanie kartografii w działaniach operacyjnych (1616–1617), „Rocznik Lituanistyczny” 4 (2018), s. 41–76.
8. Karol Łopatecki, Medal wybity przez Holenderską Kompanię Zachodnioindyjską w 1637 roku na cześć Krzysztofa Arciszewskiego jako źródło kartograficzne, „Polish Cartographical Review. Suplement w Języku Polskim” 3 (2018), 2, s. 231–242.
9. Karol Łopatecki, A medal minted by the Dutch West India Company in 1637 in honour of Krzysztof Arciszewski as a cartographic source, „Polish Cartographical Review” 50 (2018), 3, s. 151–161.
10. Karol Łopatecki, Wojciech Walczak, Plany architektoniczne i źródła kartograficzne dotyczące obwodu białostockiego przechowywane w Rosyjskim Państwowym Archiwum Historycznym w Sankt Petersburgu, „Miscellanea Historico-Archivistica” 25 (2018), s. 73–84.
11. Karol Łopatecki, Itineraria jako źródła poznania myśli strategicznej i operacyjnej w okresie panowania Stefana Batorego, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 63 (2018), z. 2, s. 29–49.
12. Karol Łopatecki, Wykorzystanie map w działaniach strategicznych do 1586 roku w Koronie i Wielkim Księstwie Litewskim, „Terminus” 19 (2017), 3, s. 511–566.
13. Karol Łopatecki, Mapy w planowaniu działań operacyjnych armii polskiej i litewskiej do początków panowania Stefana Batorego, „Terminus” 19 (2017), 3, s. 567–607.
14. Karol Łopatecki, Rola map i planów w działaniach taktycznych wojsk polskich i litewskich do początku panowania Stefana Batorego, „Terminus” 19 (2017), 3, s. 609–663.
15. Karol Łopatecki, Oblężenie i zdobycie warownej twierdzy połockiej przez najjaśniejszego króla Polski Stefana – analiza założeń taktycznych w świetle źródeł kartograficznych, „Terminus” 19 (2017), 4, s. 705–758.
16. Karol Łopatecki, Ocena wiarygodności źródeł kartograficznych prezentujących oblężenie Połocka z 1579 roku, „Terminus” 19 (2017), 4, s. 759–795.
17. Karol Łopatecki, Okoliczności powstania i przydatność wojskowa mapy Descriptio Ducatus Polocensis Stanisława Pacholowieckiego (1580), „Terminus” 19 (2017), 1, s. 75–126.
18. Karol Łopatecki, Ryciny prezentujące kampanię połocką 1579 r. jako jednolita kompozycja kartograficzna, „Terminus” 19 (2017), 1, s. 157–191.
19. Karol Łopatecki, Prace kartograficzne wykonane na ziemiach Rzeczypospolitej przez szwedzkich inżynierów wojskowych w XVII stuleciu, „Studia i Materiały do Historii Wojskowości” 46 (2009), s. 55–80.
20. Karol Łopatecki, Między włoską a holenderską sztuką fortyfikacyjną. Plan rozbudowy Brześcia Litewskiego w świetle „Geometrich Plan der Statt Brzesche in Littawen” z 1657 roku, „Zapiski Historyczne” 74 (2009), z. 4, s. 77–94.